

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Vojtěcha Šimíčka a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobců: a) **Toshiba Corporation**, se sídlem 1-1, Shibaura 1 – Chome, Minatu-ku, Tokio, Japonsko, zastoupeného JUDr. Ivo Jandou, Ph.D., advokátem se sídlem v Praze 1, Na Příkopě 8, b) **Areva T&D Holding SA**, se sídlem Rue Le Peletier 27/29, Paříž, Francie, c) **Areva T&D SA**, se sídlem 1 Place de la Coupole, Paříž – La Défense, Francie d) **Areva T&D AG**, se sídlem Carl-Sprecher-Strasse 15039, Oberentfelden, Švýcarsko, ad b-d) zastoupených JUDr. Lucií Bányaiovou, advokátkou se sídlem v Praze 1, Platnéřská 191/4, e) **Mitsubishi Electric Corporation**, se sídlem 2-7-3 Marunouchi, Chiyoda-ku, Tokio, Japonsko, zastoupeného JUDr. Alexandrem Césarem, advokátem se sídlem v Praze 1, Klimentská 46, f) **ALSTOM (Société Anonyme)**, se sídlem 3 Avenue Malraux, Le Sextant, Levallois – Perret Cedex, Francie, zastoupeného Mgr. Miroslavem Dubovským, advokátem se sídlem v Praze 1, Na Příkopě 22, g) **Fuji Electric Holdings Co., Ltd.** se sídlem Gate City Ohsaki, East Tower, 11-2, Osaki 1-Chome, Shinagawa-Ku, Tokio, Japonsko, h) **Fuji Electric Systems Co., Ltd.**, se sídlem Gate City Ohsaki, East Tower, 11-2, Osaki 1-Chome, Shinagawa-Ku, Tokio, Japonsko, ad g-h) zastoupených JUDr. Vladimírou Glatzovou, advokátkou se sídlem v Praze 1, Husova 5, i) **Siemens Transmission and Distribution Limited**, se sídlem Siemens House, Bracknell, Berkshire, Velká Británie, j) **Siemens Aktiengesellschaft Österreich**, se sídlem Siemensstraße 92, Vídeň, Rakousko, k) **VA Tech Transmission & Distribution GmbH & Co KEG**, se sídlem Penzinger Strasse 76, Vídeň, Rakousko, l) **Siemens AG**, se sídlem Wittelsbacherplatz 2, Mnichov, Spolková republika Německo, ad i-l) zastoupených JUDr. Martinem Nedelkou, Ph.D., advokátem se sídlem v Praze 1, nám. Republiky 1a, m) **Hitachi Ltd.**, se sídlem 6-6, Marunouchi 1-chome, Chiyoda-ku, Tokio, Japonsko, n) **Hitachi Europe Limited**, se sídlem Whitebrook Park, Lower Cookham Road, Maidenhead, Berkshire, Velká Británie, o) **Japan AE Power Systems Corporation**, se sídlem Landic Shimbashi building, 8-3 Nishi-Shimbashi 3-chome, Minato-ku, Tokio, Japonsko, ad m-o) zastoupených Pavlem Urbanem, advokátem se sídlem v Praze 1, V Celnici 4, p) **Nuova Magrini Galileo S.p.A.**, se sídlem Via Circonvallazione Est, 1, Stezzano (BG), Itálie, zastoupeného JUDr. Martinem Nedelkou, Ph.D., advokátem se sídlem v Praze 1, nám. Republiky 1a, proti žalovanému: **Úřad pro ochranu hospodářské soutěže**, sídlem tř. Kpt. Jaroše 7, Brno, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 4. 2007, č. j. R 059-070, 075-078/2007/01-08115/2007/310, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 25. 6. 2008, č. j. 62 Ca 22/2007 - 489,

t a k t o :

Návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti **se nevyhovuje.**

O d ů v o d n ě n í :

Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě se žalovaný jako stěžovatel domáhá zrušení shora uvedeného rozsudku krajského soudu, kterým bylo zrušeno jeho výše specifikované rozhodnutí, jímž bylo změněno rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ze dne 9. 2. 2007, č. j. S 222/06-3113/2007/710.

V kasační stížnosti stěžovatel navrhl, aby zdejší soud přiznal jeho kasační stížnosti odkladný účinek podle § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Svůj návrh stěžovatel odůvodnil tím, že jiné právní následky napadeného rozsudku (vázanost právním názorem vysloveným v rozhodnutí krajského soudu) v sobě nesou vznik nenahraditelné újmy na straně stěžovatele (resp. České republiky jako veřejnoprávní korporace) ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s.

Stěžovatel uvádí, že krajský soud vyslovil názor, že v případě mezinárodního kartelu, který z hlediska teritoriálního zasahoval jak území ČR, tak některé z území jiných států – členů EU, které byly členskými státy již před 1. 5. 2004, z hlediska temporálního pak zahrnoval období před i po 1. 5. 2004, jenž byl již sankcionován ze strany Komise, nemůže stěžovatel zahájit a vést správní řízení pro porušení zákona a uložit sankce ve vztahu k dopadům tohoto kartelu na území ČR před 1. 5. 2004, tedy ve vztahu k dopadům na našem trhu Komisí ani jiným soutěžním orgánem nepostižených a nepostižitelných. Tento závěr považuje stěžovatel za rozporný se zákony a s ustálenou komunitární judikaturou vážící se k této právní otázce.

Tento vyslovený názor pro stěžovatele představuje nenahraditelnou újmu spočívající v tom, že stěžovatel nebude moci zahájit a vést řízení o skutkově podobných otázkách ve věci zakázaných dohod ve smyslu § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže). Přitom je zřejmé, že mezinárodní kartely představují nejzávažnější formy protisoutěžního jednání spojeného s velmi závažnými narušeními hospodářské soutěže v rámci tržního prostředí na území ČR.

Za současného stavu věci, pokud by stěžovatel obdržel kvalifikovaný podnět týkající se mezinárodního kartelu splňujícího charakteristiky podané výše, počala by mu běžet tříletá subjektivní lhůta pro (pravomocné) uložení pokuty v souladu s § 22 odst. 5 zákona o ochraně hospodářské soutěže. Stěžovatel by však v důsledku vázanosti právním názorem nemohl zahájit a vést správní řízení a uložit pokutu. Negativní jednání kartelů by tak mohlo zůstat bez postihu.

Vzhledem k délce subjektivní lhůty pro pravomocné uložení pokuty s přihlédnutím k obvyklé délce řízení o kasační stížnosti před Nejvyšším správním soudem má stěžovatel za to, že i v případě zrušení rozsudku krajského soudu nebude moci být pokuta pravomocně uložena (je třeba přihlídnout k tomu, že tato typová řízení jsou obvykle dlouhotrvající, s vysokým počtem účastníků, skutkově i právně velmi složitá).

Právním názorem vysloveným v napadeném rozsudku je stěžovatel paralyzován ve svém poslání chránit společenský zájem na nenarušené hospodářské soutěži vyjádřený v § 1 odst. 1 zákona o ochraně hospodářské soutěže ve vztahu k mezinárodním kartelům splňujícím shora uvedené rysy.

To vše dokládá, že by stěžovateli mohla vzniknout nenahraditelná újma, jak ji definuje Krajský soud v Brně i Nejvyšší správní soud, neboť respektování soudního rozhodnutí by mohlo způsobit závažné důsledky, jak je má na mysli usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 4. 2007, sp. zn. 2 Ans 3/2006.

Přiznání odkladného účinku nebude dle stěžovatele v rozporu s veřejným zájmem a ani se nepřiměřeným způsobem nedotkne nabytých práv třetích osob. Pokud by přesto Nejvyšší správní soud nepřiznal kasační stížnosti odkladný účinek, pak stěžovatel žádá o přednostní vyřízení věci.

Žalobce a) ve svém vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku uvedl, že s jeho přiznáním nesouhlasí. Napadený rozsudek totiž netvoří překážku řízení ve věci podobných mezinárodních kartelů (ostatně stěžovatel tak sám v minulosti již postupoval).

Žalobci b), c), d) ve svém vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku uvedli, že argumenty stěžovatele mají za neopodstatněné. Rozsudkem krajského soudu napadeným kasační stížností je totiž stěžovatel vázán jen pro danou věc, nikoliv ve věcech jiných. Tvzení dokládají judikaturou i odbornou literaturou. Přiznáním odkladného účinku by tak nevznikla nenahraditelná újma stěžovateli, nýbrž právě naopak žalobcům.

Žalobce e) ve svém vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku uvedl, že tento musí být zamítnut, neboť nebyly naplněny podmínky pro jeho přiznání.

Žalobce f) ve svém vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku uvedl, že s takovým postupem zásadně nesouhlasí. Akcentuje mimořádný charakter opravného prostředku. Zrušil-li Krajský soud v Brně rozhodnutí stěžovatele, pak je tímto stěžovatel vázán, avšak tato závaznost se vztahuje pouze k danému řízení, nikoliv k budoucím řízením v obdobných věcech. Své postoje dokládá na judikatuře Nejvyššího správního soudu. Zároveň uvádí, že rozhodnutí o kasační stížnosti trvá obvykle půl roku, a tedy stěžovatelem líčené skutečnosti ani nehrozí.

Žalobci g) h) ve svém vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku uvedli, že není dán důvod pro to, aby byl přiznán odkladný účinek.

Žalobci m), n), o) ve svém vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku uvedli, že stěžovatel svůj návrh opírá o nesprávné závěry. Účinky napadeného rozhodnutí totiž nepůsobí erga omnes. Na podporu svých tvrzení žalobci m), n), o) rovněž obsáhle citují judikaturu Nejvyššího správního soudu.

Žalobci i), j), k), l), p) nesouhlasí s návrhem na přiznání odkladného účinku. Nenahraditelná újma tvrzená stěžovatelem v kasační stížnosti nehrozí stěžovateli, ale pouze České republice. Zájem na jednotném postupu v obdobných případech krom toho nepovažují žalobci za dostatečný k přiznání odkladného účinku. Dále uvádějí, že vznik nenahraditelné újmy, jak jej uvádí stěžovatel, se pohybuje v rovině teoretické a spekulativní. Pravděpodobnost, že nyní (více než 4 roky po přistoupení ČR k EU) by mohla nastat stěžovatelem líčená situace, je velmi malá.

Podle § 107 s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat; při tom užije přiměřeně § 73 odst. 2 až 4 s. ř. s. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce (zde ovšem žalovaného) nenahraditelnou újmu a přiznání odkladného účinku se nedotkne nepřiměřeným způsobem nabytých práv třetích osob a není v rozporu s veřejným zájmem.

Nejvyšší správní soud připomíná, že důvody žádosti o přiznání odkladného účinku jsou odlišné od důvodů kasační stížnosti. Zatímco v kasační stížnosti stěžovatel uvádí důvody, pro které je rozhodnutí soudu nezákonné, v žádosti o odkladný účinek zdůvodňuje, proč by měl být účinek soudního rozhodnutí odložen do meritorního rozhodnutí věci. Vliv rozsudku by musel být zcela mimořádný a jeho důsledky by musely být spojeny právě s okamžitým výkonem rozhodnutí, kterému by proto bylo třeba předejít. Z tohoto důvodu tak nelze stěžovateli přisvědčit tam, kde i v návrhu na přiznání odkladného účinku věcně polemizuje s napadeným rozhodnutím (např. argumentací, že rozhodnutí je v rozporu s komunitární judikaturou).

Nejvyšší správní soud shodně se stěžovatelem vychází z usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 4. 2007, č. j. 2 Ans 3/2006 - 49, publikovaného pod č. 786/2006 Sb. NSS, podle kterého i správní orgán může navrhnout při podání kasační stížnosti, aby jí byl přiznán odkladný účinek, a to ze stejných důvodů jako žalobce (§ 73 odst. 2 a 4, § 107 s. ř. s.). S ohledem na postavení správního orgánu v systému veřejné správy bude přiznání odkladného účinku kasační stížnosti k jeho žádosti vyhrazeno zpravidla **o jedinečných případech**, které zákon opisuje slovy o nenahraditelné újmě. V tomto usnesení je dále uvedeno: „Lze si však i zde představit případy jiné, kde respektování soudního rozhodnutí by mohlo způsobit závažné důsledky (**vrácení řidičského oprávnění duševně choré osobě, vystavení zbrojního průkazu nebezpečnému recidivistovi, udělení povolení k obchodu s vojenským materiálem zločinnému podniku, apod.**). Právě pro individuálnost každého případu zákon nespojil (až na výše uvedenou výjimku ve věci neúspěšného žadatele o poskytnutí mezinárodní ochrany, u něhož by vyhoštění z území republiky do země původu po zamítnutí žaloby fakticky znemožnilo účinně se domoci poskytnutí ochrany) samo podání kasační stížnosti s odkladným účinkem, aby ve výjimečných případech mohlo být vydáno individuální soudní rozhodnutí respektující zvláštní okolnosti případu, které odůvodní jinak obvyklé vlastnosti

právní moci soudního rozhodnutí, které je výsledkem provedeného přezkumu správního rozhodnutí, totiž závaznost a nezměnitelnost soudního rozhodnutí...“

V uvedeném případě Nejvyšší správní soud neposoudil skutečnost, že se stěžovatel bude v dalším řízení řídit právním názorem vysloveným krajským soudem jako natolik závažnou, že by ji bylo možné označit slovy „nenahraditelná újma“. V uvedeném rozhodnutí jsou příkladmo vyjmenovány pouze situace, které by mohly ohrozit zdraví nebo životy lidí. Případná vzniklá újma by pak byla zcela jistě nenahraditelná. V daném případě bylo rozhodnutí žalovaného krajským soudem zrušeno a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení. V tomto konkrétním řízení jeho pokračováním nemůže vzniknout žalovanému žádná nenahraditelná újma, jíž by bylo třeba předejít přiznáním odkladného účinku. Ostatně stěžovatel ani tvrzenou újmu nevztahuje k tomuto konkrétnímu řízení, ale k případným eventuálním řízením dalším, aniž ovšem uvádí, že jsou zde řízení, na které by právní posouzení krajského soudu dopadalo; v žádosti naopak výslovně uvádí, že se mu jedná o situace, „pokud by obdržel kvalifikovaný podnět, který by se týkal mezinárodního kartelu“.

Ke klíčové argumentaci stěžovatele spočívající ve vázanosti závěrem krajského soudu i pro ostatní věci lze krom shora řečeného říci, že *stricto sensu* jsou uvedené závěry krajského soudu závazné skutečně toliko pro posuzovaný případ, jak tvrdí většinově žalobci. To však neplatí bez dalšího. I v kontinentální právní kultuře totiž stoupá význam judikatury. V případě judikatury správní má tato sloužit mj. k ujednování praxe správních orgánů (na základě zásady, že stejné případy mají být posuzovány stejně). Je pravdou, že rozhodnutí krajského soudu nabylo právní moci a k pravomocnému rozhodnutí lze vázat legitimní očekávání, že v obdobném případě bude rozhodnuto stejně. V případě, že je rozsudek krajského soudu napaden kasační stížností však zásadu předvídatelnosti soudního rozhodování a legitimního očekávání nelze k takovému rozsudku vztahovat. Přesto, že kasační stížnost není řádným opravným prostředkem, je Nejvyšší správní soud oprávněn v kasačním řízení rozsudek krajského soudu zrušit, věc mu vrátit k dalšímu řízení a současně krajský soud zavázat jiným právním názorem (§ 110 odst. 1, 3 s. ř. s.). Přiznání odkladného účinku rozhodnutí krajského soudu by tomu nemohlo nijak zabránit.

Pokud jde o rozhodování v jiných obdobných věcech (pokud se vůbec vyskytnou), to není ničím omezeno. Stěžovateli nic nebrání, aby taková řízení vedl, vydá-li jaké rozhodnutí, bude podléhat soudnímu přezkumu. Jistě se může stát, že právní názor vyslovený krajským soudem v kasačním řízení obstojí a ona nová řízení pak nemohou skončit z hlediska stěžovatele úspěšně. Za nenahraditelnou újmu stěžovatele však nelze považovat to, že by případně vedl zbytečně nějaké správní řízení a ztrácel s ním čas či vynakládal na ně náklady. Jiná by byla situace ze strany případných účastníků takového řízení, ale i oni mají možnost svá práva v řízení chránit tak, aby nedošlo k žádné nenahraditelné újmě. Parálýza činnosti stěžovatele v oblasti potírání mezinárodních kartelu tedy nehrozí.

Lze připomenout, že s ohledem na stav vyřizovaných věcí tohoto soudu lze v dané věci předpokládat rozhodnutí o kasační stížnosti v době nejdéle šesti měsíců. To jistě není

doba, po kterou by nejistota ohledně právního názoru rozhodného pro jiné případy, mohla způsobit nenahraditelné důsledky, pokud by stěžovatel postupoval v intencích názoru krajského soudu, a tedy řízení vůbec nezahajoval.

Obecně je pak potřeba upozornit na mimořádnou povahu institutu odkladného účinku. Kasační stížnost proti rozhodnutí soudu ve správním soudnictví není řádným opravným prostředkem, u něž by bylo možno odkladný účinek očekávat. Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti odnímá Nejvyšší správní soud před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocnému rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není jako celek zákonným postupem zrušeno. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pro ojedinělé a výjimečné případy.

Konstantní je v tomto směru i rozhodovací činnost Nejvyššího správního soudu, zde možno odkázat např. na rozsudek ze dne 2. 6. 2005, č. j. 2 Afs 37/2005 - 82, dostupný na www.nssoud.cz, kde se praví, že ve vztazích mezi soukromou osobou a státem v případě, že stěžovatelem v řízení o kasační stížnosti je státní orgán a že ve věci jde o právní vztah spočívající v povinnosti k peněžitému (tedy zastupitelnému) plnění mezi účastníky, „nenahraditelná újma“ u státu (reprezentovaného státním orgánem jako účastníkem řízení) nepřipadá téměř v úvahu. Ve svém usnesení ze dne 2. 7. 2003, č. j. 1 Ads 10/2003 - 52, publikováno pod č. 46/2004 Sb. NSS, zdejší soud uvedl, že zrušením rozhodnutí správního orgánu a vrácením věci k dalšímu řízení bez dalšího nehrozí tomuto správnímu orgánu nenahraditelná újma ve smyslu § 73 odst. 2 a § 107 s. ř. s.

Jelikož stěžovatel neprokázal, že výkon či účinky rozhodnutí napadeného kasační stížností by vedly ke vzniku nenahraditelné újmy, soud se již nezabýval tím, zda by se přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nedotklo nepřiměřeným způsobem nabytých práv třetích osob a zda není v rozporu s veřejným zájmem.

Požaduje-li stěžovatel, aby Nejvyšší správní soud při nevyhovění návrhu na přiznání odkladného účinku alespoň věc vyřídil přednostně, je třeba poukázat na ustanovení § 56 odst. 2 s. ř. s. upravující přednostní vyřizování věcí. O žádný z případů povinného přednostního vyřízení se v dané věci nejedná. Stěžovatel tento požadavek nevzněl jako procesní návrh, tudíž o něm soud formálně nerozhodoval.

Ze shora uvedených důvodů rozhodl Nejvyšší správní soud o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti tak, jak je ve výroku uvedeno.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. srpna 2008

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu